

คลังความรู้

ฉบับที่ 22 ประจำเดือนมกราคม 2565

" สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในสัตว์ "

โดย อาจารย์สัตวแพทย์หญิงสุภาพร สมรูป
สาขาวิชาสัตวศาสตร์ คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน

สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในปัจจุบันยังเป็นที่น่ากังวลและเฝ้าระวังกันอยู่อย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางการแพร่ระบาดในคนที่ยังรุนแรง ทำให้หลายคนโดยเฉพาะกลุ่มคนที่เลี้ยงสัตว์เกิดคำถามสงสัย และกังวลว่าเชือดังกล่าวจะติดจากสัตว์สู่คนได้หรือไม่ ผู้เขียนจึงรวบรวมข้อมูลการรายงานสถานการณ์การพบโรคเชื้อไวรัสที่มีรายงานในสัตว์จากทั่วโลก เพื่อเป็นข้อมูลในการเฝ้าระวังและป้องกันการเกิดโรค รายละเอียดดังนี้

จากข้อมูลจากห้องปฏิบัติการสัตวแพทย์แห่งชาติ (NATIONAL VETERINARY SERVICES LABORATORIES - NVSL) กระทรวงเกษตรประเทศสหรัฐอเมริกา (USDA) ได้ประกาศยืนยันการติดโรคซาร์ส-COV-2 (ไวรัสที่ทำให้เกิดโรคโควิด-19) ว่า ในไโฮยีน่า 2 ตัวที่พบจากสวนสัตว์ในโคโลราโด เป็นไโฮยีน่าตัวแรกที่ได้รับการยืนยันเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ว่าพบเชื้อไวรัส SARS-COV-2 [1] ขณะเดียวกันก็มีการยืนยันการติดโรคซาร์ส-COV-2 (ไวรัสที่ทำให้เกิดโรคโควิด-19) ในแมวป่าชนิดหนึ่งของแคนาดาเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2564 ที่สวนสัตว์ในเพนซิลเวเนีย เป็นแมวป่าชนิดหนึ่งของประเทศแคนาดาตัวแรกที่ได้รับการยืนยันพบไวรัส SARS-COV-2 ในสหรัฐอเมริกา โดยพบว่าแมวป่ามีอาการไอและเชื่องซึม [2]

ภาพที่ 1 แมวป่า [2]

นอกจากนั้น ยังได้ประกาศยืนยันการติดโรคซาร์ส-cov-2 (ไวรัสที่ทำให้เกิดโรคโควิด-19) ในสวนสัตว์แห่งหนึ่งในรัฐอิลลินอยส์ เป็นโคอามันดีตัวแรกที่ได้รับการยืนยันด้วยไวรัส SARS-COV-2 ในสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2564 โดยได้ทำการเก็บตัวอย่างจากโคอามันดี หลังจากที่ถูกพบมีอาการป่วย [3]

ภาพที่ 2 โคอามันดี [3]

ซึ่งก่อนหน้านี้เมื่อวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2564 พบว่าพังพอนในฟลอริดา ซึ่งถือเป็นสัตว์คู่ขนานตัวแรกที่ได้รับการยืนยันว่าพบเชื้อไวรัส SARS-COV-2 จากการเก็บตัวอย่างหลังจากที่สัตว์แสดงอาการทางคลินิกคือมีอาการจามและไอ [5]

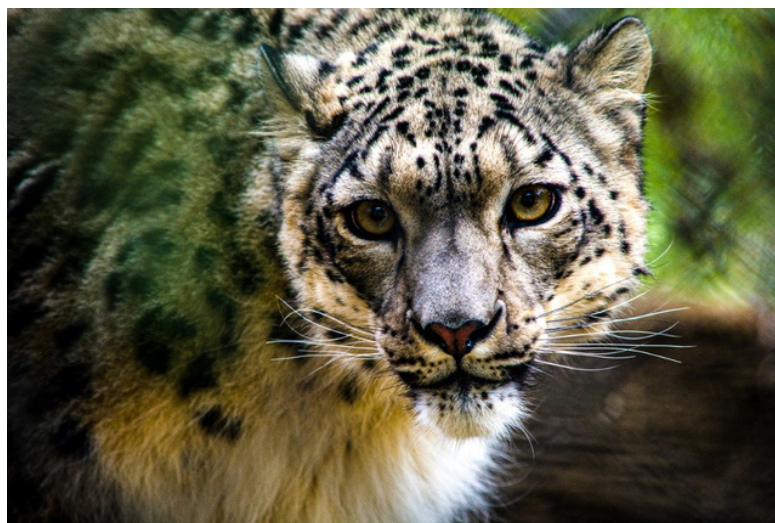
ภาพที่ 3 พังพอน [5]

สำหรับในทางหางขาวป่า ในโอไฮโอ มีการรายงานพบเชื้อเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2564 เป็นกวางตัวแรกที่ได้รับการยืนยันว่าติดเชื้อไวรัส SARS-COV-2 จากข้อมูลการเก็บตัวอย่างจากกวางระหว่างเดือนมกราคมถึงมีนาคม 2564 โดย วิทยาลัยสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยโอไฮโอสเตท แสดงให้เห็นว่ากวางสามารถติดเชื้อไวรัสได้ในเชิงทดลอง และกวางป่าบางตัวมีแอนติบอดีต่อไวรัส [6]

ภาพที่ 4 กวางหางขาวป่า [6]

และพบว่าเสือดาวหิมะที่สวนสัตว์ลูยวิลล์ ในรัฐเคนตักกี เป็นเสือดาวหิมะตัวแรกในสหรัฐอเมริกาที่ตรวจพบเชื้อ SARS-COV-2 เป็นบวก และได้ทำการทดสอบยืนยันผลจากเสือดาวหิมะอีกสองตัวที่สวนสัตว์ โดยเก็บตัวอย่างจากเสือดาวหิมะ 3 ตัว หลังจากที่ได้แสดงอาการป่วยระบบทางเดินหายใจ คาดว่าเสือดาวได้รับเชื้อจากเจ้าหน้าที่ที่ไม่แสดงอาการ แม้ว่าจะมีมาตรการป้องกันอย่างดีจากสวนสัตว์ [7] ทั้งนี้พบรายงานวันที่ 17 สิงหาคม 2563 ต่อมาห้องปฏิบัติการบริการสัตวแพทย์แห่งชาติได้พบเชื้อไวรัส SARS-COV-2 ที่ได้รับการยืนยันเป็นครั้งแรก (ไวรัสที่ทำให้เกิด COVID-19 ในมนุษย์) ในมิงค์ที่ฟาร์มสองแห่งในยูทาห์ นี่เป็นกรณีแรกของ SARS-COV-2 ที่ได้รับการยืนยันในมิงค์ในสหรัฐอเมริกา ฟาร์มที่ได้รับผลกระทบยังรายงานกรณีของ COVID-19 ในเชิงบวกในผู้ที่สัมผัสกับมิงค์หลังจากที่มิงค์เสียชีวิตในฟาร์มจำนวนมากผิดปกติ ขณะที่ห้องปฏิบัติการวินิจฉัยทางสัตวแพทย์ของยูทาห์ (UTAH VETERINARY DIAGNOSTIC LABORATORY) ได้ทำการชันสูตรพลิกศพของสัตว์ที่ได้รับผลกระทบ โดยส่งตัวอย่างไปตรวจและพบว่ารายงานเป็นบวก SARS-COV-2 ที่ห้องปฏิบัติการวินิจฉัยโรคในสัตว์วอชิงตัน (WASHINGTON ANIMAL DISEASE DIAGNOSTIC LABORATORY) [8]

ภาพที่ 5 กวางหางขาวป่า [7]

สำหรับการรายงานการพบเชื้อในสัตว์เลี้ยง อย่างสุนัขและแมวนั้นพบว่า ห้องปฏิบัติการบริการสัตวแพทย์แห่งชาติ ยืนยันครั้งแรกว่าพบการติดเชื้อ SARS-CoV-2 เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2563 (ไวรัสที่ทำให้เกิด COVID-19) ในสัตว์เลี้ยงสุนัขในรัฐนิวยอร์ก เป็นสุนัขตัวแรกในสหรัฐอเมริกาที่ตรวจพบเชื้อ SARS-CoV-2 เป็นบวกโดยสุนัขมีอาการป่วยระบบทางเดินหายใจและขณะเดียวกันก็ตรวจพบว่าเจ้าของสุนัขตรวจพบเชื้อโควิด-19 เป็นบวก และพบเจ้าของอีกรายแสดงอาการที่สอดคล้องกับการติดเชื้อไวรัส ก่อนที่สุนัขจะแสดงอาการ แต่สุนัขตัวที่สองในบ้านไม่มีอาการป่วย [9] ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งสหรัฐอเมริกา (CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION) และห้องปฏิบัติการบริการสัตวแพทย์แห่งชาติ รายงานการพบเชื้อในแมวเลี้ยงสองตัว พบเชื้อ SARS-CoV-2 เป็นบวกรายงานเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2563 ในรัฐนิวยอร์ก ทั้งคู่มีอาการระบบทางเดินหายใจเล็กน้อย [10]

สถานการณ์การรายงานการติดเชื้อ SARS-CoV-2 ในสัตว์เลี้ยงจากทั่วโลกนั้นยังพบน้อย ส่วนใหญ่อยู่ในสัตว์ที่สัมผัสใกล้ชิดกับบุคคลที่ติดเชื้อ COVID-19 [10] และยังไม่มีรายงานว่าพบการแพร่เชื้อจากสัตว์เลี้ยงสู่คน แต่อย่างไรก็ดี **ผู้ที่เลี้ยงหรือผู้ที่ใกล้ชิดกับสัตว์ทุกชนิดก็ควรหมั่นดูแลสุขภาพลักษณะนิสัย โดยต้องล้างมือทุกครั้งหลังการสำหรับสัตว์ทุกชนิด ป้องกัน ดูแลความสะอาดทั้งในสัตว์เลี้ยง และตนเอง หมั่นติดตามข้อมูลข่าวสาร** หากกังวลว่าสุนัขและแมวจะติดเชื้อ SARS-CoV-2 หรือโรคโควิด-19 สามารถนำสัตว์เลี้ยงเข้ารับการตรวจวินิจฉัยโรคได้ โดยติดต่อนัดหมายและสอบถามรายละเอียดได้ที่ ศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำในสัตว์ [11] คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร. 0-2218-4576 และ**หากต้องการข้อมูลแนวทางการปฏิบัติตัวในผู้เลี้ยงสัตว์เพื่อป้องกันโรคอย่างละเอียด สามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง**

เอกสารอ้างอิง

- [1] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE. CONFIRMATION OF COVID-19 IN HYENAS AT A COLORADO ZOO. [HTTPS://WWW.APHIS.USDA.GOV/APHIS/NEWSROOM/STAKEHOLDER-INFO/SA_BY_DATE/SA-2021/SA-11/COVID-HYENAS](https://www.aphis.usda.gov/aphis/newsroom/stakeholder-info/sa-by-date/sa-2021/sa-11/covid-hyenas): UPDATED ON NOV 5, 2021.
- [2] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE CONFIRMATION OF COVID-19 IN A CANADA LYNX AT A PENNSYLVANIA ZOO: UPDATED ON JAN 10, 2021.
- [3] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE CONFIRMATION OF COVID-19 IN A COATIMUNDI AT AN ILLINOIS ZOO: [HTTPS://WWW.APHIS.USDA.GOV/APHIS/NEWSROOM/STAKEHOLDER-INFO/SA_BY_DATE/SA-2021/SA-10/COVID-COATIMUNDI](https://www.aphis.usda.gov/aphis/newsroom/stakeholder-info/sa-by-date/sa-2021/sa-10/covid-coatimundi): UPDATED ON JAN 10, 2021.
- [4] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE. CONFIRMATION OF COVID-19 IN A BINTURONG AND A FISHING CAT AT AN ILLINOIS ZOO. [HTTPS://WWW.APHIS.USDA.GOV/APHIS/NEWSROOM/STAKEHOLDER-INFO/SA_BY_DATE/SA-2021/SA-10/COVID-BINTURONG-FISHING-CAT](https://www.aphis.usda.gov/aphis/newsroom/stakeholder-info/sa-by-date/sa-2021/sa-10/covid-binturong-fishing-cat): UPDATED ON NOV 5, 2021.
- [5] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE. CONFIRMATION OF COVID-19 IN FERRET IN FLORIDA. [HTTPS://WWW.APHIS.USDA.GOV/APHIS/NEWSROOM/STAKEHOLDER-INFO/SA_BY_DATE/SA-2021/SA-09/COVID-FERRET](https://www.aphis.usda.gov/aphis/newsroom/stakeholder-info/sa-by-date/sa-2021/sa-09/covid-ferret): UPDATED ON NOV 5, 2021.
- [6] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE. CONFIRMATION OF COVID-19 IN DEER IN OHIO [HTTPS://WWW.APHIS.USDA.GOV/APHIS/NEWSROOM/STAKEHOLDER-INFO/SA_BY_DATE/SA-2021/SA-08/COVID-DEER](https://www.aphis.usda.gov/aphis/newsroom/stakeholder-info/sa-by-date/sa-2021/sa-08/covid-deer): UPDATED ON NOV 5, 2021.
- [7] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE. [HTTPS://WWW.APHIS.USDA.GOV/APHIS/NEWSROOM/STAKEHOLDER-INFO/SA_BY_DATE/SA-2020/SA-12/KY-SNOW-LEOPARD-COVID](https://www.aphis.usda.gov/aphis/newsroom/stakeholder-info/sa-by-date/sa-2020/sa-12/ky-snow-leopard-covid): UPDATED ON NOV 5, 2021.
- [8] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE. USDA CONFIRMS SARS-COV-2 IN MINK IN UTAH. [HTTPS://WWW.APHIS.USDA.GOV/APHIS/NEWSROOM/STAKEHOLDER-INFO/SA_BY_DATE/SA-2020/SA-08/SARS-COV-2-MINK](https://www.aphis.usda.gov/aphis/newsroom/stakeholder-info/sa-by-date/sa-2020/sa-08/sars-cov-2-mink): UPDATED ON NOV 5, 2021.
- [9] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE. CONFIRMATION OF COVID-19 IN PET DOG IN NEW YORK. [HTTPS://WWW.APHIS.USDA.GOV/APHIS/NEWSROOM/STAKEHOLDER-INFO/SA_BY_DATE/SA-2020/SA-06/SARS-COV-2-DOG](https://www.aphis.usda.gov/aphis/newsroom/stakeholder-info/sa-by-date/sa-2020/sa-06/sars-cov-2-dog): UPDATED ON NOV 5, 2021.
- [10] ANIMAL AND PLANT HEALTH INSPECTION SERVICE U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE. CONFIRMATION OF COVID-19 IN TWO PET CATS IN NEW YORK. [HTTPS://WWW.APHIS.USDA.GOV/APHIS/NEWSROOM/STAKEHOLDER-INFO/SA_BY_DATE/SA-2020/SA-06/SARS-COV-2-DOG](https://www.aphis.usda.gov/aphis/newsroom/stakeholder-info/sa-by-date/sa-2020/sa-06/sars-cov-2-dog): UPDATED ON JAN 5 2022.
- [11] คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไขข้อสงสัยโควิด-19 ในสุนัขและแมว [HTTPS://WWW.CHULA.AC.TH/NEWS/53037/](https://www.chula.ac.th/news/53037/): UPDATED ON JAN 5 2022.